

8. חמץ בפסח אסור במשהו

1. פסחים כט: "אמר רב חמץ בזמנו" עד ל. "ואזדא רבא"

אמר רב: חמץ בזמנו, בין במינו בין שלא במינו - אסור. שלא בזמנו, במינו, - אסור, שלא במינו - מותר. במאי עסקינן? אילימא בנותן טעם, שלא בזמנו שלא במינו מותר? הא יהיב טעמא! אלא במשהו. חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו אסור, רב לטעמיה. דרב ושמואל דאמרי תרוייהו: כל איסורין שבתורה, במינו - במשהו, שלא במינו - בנותן טעם. רב גזר חמץ בזמנו שלא במינו אטו מינו, ושלא בזמנו במינו אסור, כרבי יהודה. ושלא במינו - מותר. דשלא בזמנו ושלא במינו אטו מינו - כולי האי לא גזרינן. שמואל אמר: חמץ בזמנו, במינו - אסור, שלא במינו - מותר. שלא בזמנו, בין במינו בין שלא במינו - מותר. חמץ בזמנו במינו אסור, שמואל לטעמיה, דרב ושמואל דאמרי תרוייהו: כל איסורין שבתורה, במינו - אסורין במשהו, שלא במינו - בנותן טעם. שלא במינו אטו מינו - לא גזר. שלא בזמנו, בין במינו בין שלא במינו - מותרין, כרבי שמעון. ורבי יוחנן אמר: חמץ בזמנו, בין במינו ובין שלא במינו - אסור בנותן טעם. שלא בזמנו, בין במינו בין שלא במינו - מותר. חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו בנותן טעם - רבי יוחנן לטעמיה, דרבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוייהו: כל איסורין שבתורה, בין במינו בין שלא במינו - בנותן טעם. שלא בזמנו, בין במינו בין שלא במינו - מותרין - כרבי שמעון. אמר רבא: הלכתא, חמץ בזמנו, בין במינו בין שלא במינו - אסור במשהו, כרב. שלא בזמנו, בין במינו בין שלא במינו - מותר, כרבי שמעון. ומי אמר רבא הכי? והאמר רבא: רבי שמעון קנסא קניס, הואיל ועבר עליו בבל יראה ובל ימצא! - הני מילי - בעיניה, אבל על ידי תערובת - לא

2. רמב"ם הל' מאכלות אסורות טו:ט,יב

הלכה ט

חמץ בפסח אף על פי שהוא מאיסורי תורה אינו בכללותו אלו, לפי שאין התערובת אסורה לעולם שהרי לאחר הפסח תהיה כל התערובת מותרת כמו שביארנו, לפיכך אסור בכל שהוא בין במינו בין שלא במינו

הלכה יב

יראה לי שאפילו דבר שיש לו מתירין אם נתערב בשאינו מינו ולא נתן טעם מותר, לא יהיה זה שיש לו מתירין חמור מטבל שהרי אפשר לתקנו ואף על פי כן שלא במינו בנותן טעם כמו שביארנו, ואל תתמה על חמץ בפסח שהתורה אמרה כל מחמצת לא תאכלו לפיכך החמירו בו כמו שביארנו

3. פסחים עו. "אמר רב בשר" עד עו: "עביד לוי עובדא", "תני רב כהנא" עד "מר בר רב אשי"

אמר רב בשר שחוטא שמן שצלאו עם בשר נבילה כחוש - אסור. מאי טעמא - מפטמי מהדדי. ולוי אמר: אפילו בשר שחוטא כחוש שצלאו עם בשר נבילה שמן - מותר. מאי טעמא - ריחא בעלמא הוא, וריחא לאו מילתא היא

תני רב כהנא בריה דרב חיננא סבא: פת שאפאה עם צלי בתנור - אסור לאכלה בכותחא. ההיא ביניתא דאיטווא בהדי בישרא - אסרה רבא מפרזיקא למיכליה בכותחא

4. רי"ף חולין לב. (בדפי הרי"ף) "והא דתני רב כהנא" עד לב: "איתמר טבח"

והא דתני רב כהנא פת שאפאה עם הצלי אסורה לאכלה בכותח וההיא ביניתא דאיטווא בהדי בישרא ואסרה רבא מפרזיקא למיכלה בכותחא לאו כרב אסרי בלחוד אלא אפי' כלוי אסרי למיכלינהו בכותחא מאי טעמא דכיון דשרי למיכלינהו בלא כותחא אי שרית להו למיכלינהו בכותחא אישתכח כמאן דשרי לאטוויי בשר שחוטא בהדי בשר נבלה לכתחלה ולוי לא קא שרי הכין אלא דיעבד דהא לוי שצלאו קאמר ולא אמר צולין לכתחלה ועוד דהאי פת שאפאה עם הצלי כיון דשריא בלחוד בלא כותחא הוא לה כדבר שיש לו מתירין [ביצה ג' ע"ב] וכל דבר שיש לו מתירין אפילו

באלף לא בטיל וכל דבר שהוא אחד באלף כריחא בעלמא הוא ואפ"ה באלף לא בטיל הואיל ויש לו מתירין והאי פת נמי הכין הוא ולא משום דסבירא לן כרב

5. ביצה לז. "וכן האשה ששאלה" עד "ר' יהודה פוטר"

כן האשה ששאלה מחברתה תבלין ומים ומלח לעיסתה - הרי אלו כרגלי שתיהן

6. ביצה לח. "אמאי ולבטיל" עד "אמר להו ר' אבא"

אמאי? ולבטיל מים ומלח לגבי עיסה

7. ביצה לט. "ורב אשי אמר משום" עד "רבי יהודה פוטר"

ורב אשי אמר: משום דהוי ליה דבר שיש לו מתירין, וכל דבר שיש לו מתירין - אפילו באלף לא בטיל

8. נדרים נב. "שהנודר מן הדבר" עד "הנודר מן היין"

שהנודר מן הדבר ונתערב באחר, אם יש בו בנותן טעם - אסור

9. ר"ן נדרים נב. ד"ה וקשיא להו מתחילת דבריו עד "ולא עוד אלא דעדיפא מינה"

וקשיא להו לרבוותא ז"ל היכי אמרינן הכא דאם יש בו בנותן טעם אסור - דמשמע הא אין בו בנותן טעם מותר והא נדרים דבר שיש לו מתירין הוא כדאמרינן לקמן בפרק הנודר מן הירק/נדרים/ (דף נט) משום דמצוה לאיתשולי עלייהו מדרבי נתן וקיימא לן דכל שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל ויש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל הני מילי מין במינו אבל הכא כי קתני ונתערב באחר שאינו מינו דומיא דביצים שנתבשלו עמו וכל שאינו מינו אפילו בדבר שיש לו מתירין בנותן טעם והיינו דתנן במסכת חלה (פ"ג מ"י) הנותן שאור מעיסת חטים לתוך עיסת האורז אם יש בה טעם דגן חייבת ואם לאו פטורה א"כ למה אמרו הטבל אסור בכל שהוא במינו ושלא במינו בנותן טעם וטבל דבר שיש לו מתירין הוא ואפ"ה קתני דשלא במינו בנותן טעם וה"נ איתא בהדיא בירושלמי [דפירקין] דגרסי' תמן זה הכלל היה ר' שמעון אומר משום ר' יהושע כל דבר שיש לו מתירין כגון טבל ומעשר שני והקדש וחדש לא נתנו בו חכמים שיעור אלא מין במינו במשהו ושלא במינו בנותן טעם וכל שאין לו מתירין כגון תרומה וכו' מין במינו ושלא במינו בנותן טעם הלן נדרי מה את עביד לון כדבר שיש לו מתירין או כדבר שאין לו מתירין [מסתברא מעבדינן כדבר שיש לו מתירין] דתנינן תמן שהזקן עוקר הנדר מעיקרו וכו' והא מתניתא עבדא לון כדבר [שיש] לו מתירין דתנינן שהנודר מן הדבר ונתערב באחר אם יש בו בנותן טעם אסור תפטר במין בשאינו מינו [בדבר שיש לו מתירין] והרי זה מפורש כמו שכתבנו ולפיכך הקשו על הרב אלפס ז"ל שכתב בהלכותיו בפ' גיד הנשה בענין פת שאפאה עם הצלי בתנור דמאי דאמרינן דאסור לאכלה בכותח אף על גב דקי"ל דריחא לאו מילתא היא היינו טעמא משום דהוי דבר שיש לו מתירין דהא מצי למיכלה בהדי בישרא ומשום הכי אפילו באלף לא בטיל אלו דבריו ז"ל אלמא דסבירא ליה ז"ל דאפילו שלא במינו לא בטיל ואי אפשר כמו שכתבנו בראיות ברורות ואמרו שאפשר שסמך הרב ז"ל על אותה שאמרו בפ' משילין (ביצה לט) גבי האשה ששאלה מים ומלח לעיסתה הרי היא כרגלי שתיהן ופרכינן ואמאי ליבטל מים ומלח לגבי עיסה ופרקה רב אשי משום דהוה ליה דבר שיש לו מתירין ואפי' באלף לא בטיל והא מים ומלח לגבי עיסה מין בשאינו מינו הוא ואפי' הכי יהיב טעמא משום דהוה ליה דבר שיש לו מתירין אלמא אפי' שלא במינו לא בטיל ואי מהא לא אריא דשאני מים ומלח כיון דעיסה לא מתעבדא אלא בהו כמין במינו דמי תדע דאמרינן בריש שמעטא דהתם כי מקשינן וליבטל מים ומלח לגבי עיסה אמר להו ר' אבא הרי שנתערב קב חטים שלו בעשרת קבין של חבירו יאכל הלה וחדו ואחיכו עליה ואמר רבי אושעיא דשפיר עבוד דאחיכו עליה מאי שנא חטים בשעורים דלא קאמר להו דהוה ליה מין בשאינו מינו ובטל חטים בחטים נמי לר' יהודה הוא דלא בטיל לרבנן בטל מדקאמר ר' אושעיא הכי ולא קאמר הא מים ומלח לגבי עיסה חטים ושעורים הוא שמע מינה לחטים בחטים איכא לדמויי לפי שאי אפשר לעיסה בלא מים ומלח אלו דברי הראשונים ז"ל ולי נראין דברי הרב אלפסי ז"ל דכי תנן הכא דדבר שיש לו מתירין בשאינו מינו בטיל הני מילי כל שאסור עכשיו ועתיד להיות נותר אחר זמן כנדרים משום דקא מיבעיא לי כיון דלרבנן בכולהו איסורי מין במינו בטיל כמו בשאינו מינו מה ראו חכמים לחלק בדבר שיש לו מתירין בין מינו לשאינו מינו ומאיזה טעם וכך נראה לי בטעמו

של דבר דחוינא לרבנן ולר' יהודה דאיפלגו במין במינו אי בטיל או לא ואמרין בפ' הקומץ רבה (מנחות כב) דשניהם מקרא א' דרשו דכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר שאע"פ שדמו של פר מרובה קרי ליה דם השעיר אלמא לא בטיל וקסבר ר' יהודה דהיינו טעמא משום דמין במינו לא בטיל לפי שכל דבר שהוא דומה לחבירו אינו מחלישו ומבטלו אלא מעמידו ומחזקו ומשום הכי סבירא ליה לר' יהודה בכולהו איסורי דמין במינו לא בטיל ורבנן לא משמע להו הכי דמכל מקום מין במינו דאיסור והיתר אין דומין זה לזה כיון דחד דאסור וחד שרי שאין ראוי לילך אחר דמיון בעצם אלא אחר חילוקן באיסור והיתר אלא היינו טעמא דדם הפר אינו מבטל דם השעיר משום דכיון דשניהן עולין כלומר שכשרים לזריקה אין מבטלין זה את זה דכי היכי דר' יהודה אזיל אחר דמיון העצם אזלו רבנן אחר דמיון ההיתר ולפיכך כל שחלוקין באיסור והיתר אפי' מין במינו בטיל דהוה ליה כמין בשאינו מינו ומשום הכי אמרין דבדבר שיש לו מתירין נטו רבנן משום חומרא לדרבי יהודה דכיון שאין דבר זה חלוק מן ההיתר לגמרי באיסור והיתר שהרי אף הוא סופו להיות נותר כמוהו אמרין שאינו בטל במינו דאי הכי הוה דמו טובא חדא שהן שוין במין ועוד שאינן חלוקים לגמרי באיסור והיתר ומשום הכי לא בטיל אלא בשאינו מינו כדי שאותו חילוק שיש בין מינו לשאינו מינו ישלים אותו שווי שניתוסף כאן משום דבר שיש לו מתירין לפי שהחילוק שבין המינין סיבת הביטול והשווי נותן שלא יהו בטלין הלכך כל שהוא אסור עכשיו ואינו חסר מן איסורו אלא שעתיד להיות נותר לאחר זמן אותו חסרון של איסור כיון שהוא מועט ראוי הוא שישלימנו אותו חילוק שיש בין מינו לשאינו מינו אבל כשיש לו עכשיו היתר כי ההיא דפ' משילין שאף מים ומלח מותרין עכשיו במקום שרגלי שתיהן שוין בה הרי נתקרב הרבה היתר של עיסה למים ומלח שאף עכשיו שניהן מותרין וכיון שהיתרן קרוב אי אפשר לחילוק שיש בין מינו לשאינו מינו שישלימנו דהא הש"ס לרבנן חילוק דהיתר ואיסור עדיף להו מחילוק דמינו ושאינו מינו דבה הוא דפליגי עליה דר' יהודה הלכך דבר שהוא נותר עכשיו כמים ומלח ראוי יותר שלא יתבטל לגבי עיסה אף על גב דהוי מין בשאינו מינו ממה שראוי שלא יתבטל דבר שהוא אסור עכשיו ועתיד להיות נותר אחר זמן לגבי מין במינו ומש"ה נהי דמסקינן דדבר שיש לו מתירין בשאינו מינו בטל מפני שהוא אסור עכשיו אסיק רב אשי התם דמים ומלח שהן נותרין עכשיו אינן בטלין לגבי עיסה אף על פי שהוא מין בשאינו מינו [והא] דאמרין התם בריש שמעתא (ביצה/ לה:): [מש"ש] מחטים בחטים וחסים בשעורים הוייה בעלמא נינהו דלא סלקן דהא אחיכו עליה כדאיתא התם ולמסקנא לא סמיך עלייהו רב אשי כלל אלא אסקה דכיון דהוי דבר שיש לו מתירין שאף עכשיו יש לו שעת היתר אפי' בשאינו מינו לא בטיל ופת שאפאה עם הצלי בתנור להא דמיא שאף עכשיו יש לה היתר לאכלה שלא בכוח הלכך בדין הוא דאפי' בשאינו מינו לא בטיל ועוד דאפי' לא בעית למידק כולי האי זיל בתר טעמא הרי אתה רואה שכל שהוא מוסיף היתר החמירו בבטולו שמפני שעתיד להיות נותר אמרו שלא יתבטל במינו וכיון שכן כל שהוא מוסיף עוד היתר שאף עכשיו יש לו שעת הכושר ראוי להחמיר בבטולו שלא יתבטל אפי' בשאינו מינו ומש"ה לא קשיא מסקנא דהכא דמסקינן דבר [שיש] לו מתירין בטל בשאינו מינו אמסקנא דפרק משילין דאסיק רב אשי דאפי' בשאינו מינו לא בטיל ולא צריכינן לתרוצי לדחוקי כלל וההיא דפת שאפאה עם הצלי בתנור לההיא דפרק משילין דמיא

10. רמב"ם חמץ ומצה א:ו והגהות הרמ"ך שם (נמצאת במהדורת פרנקל)

אין חייבין כרת אלא על אכילת עצמו של חמץ אבל עירוב חמץ כגון כותח הבבלי ושכר המדי וכל הדומה להן מדברים שהחמץ מעורב בהן אם אכלן בפסח לוקה ואין בו כרת שנאמר +שמות י"ב+ כל מחמצת לא תאכלו, במה דברים אמורים בשאכל כזית חמץ בתוך התערובת בכדי אכילת שלש ביצים הוא שלוקה מן התורה, אבל אם אין בתערובת כזית בכדי אכילת שלש ביצים אף על פי שאסור לו לאכול אם אכל אינו לוקה אלא מכין אותו מכת מרדות

הגהות הרמ"ך שם

אין חייבין כרת - צ"ע דבריו שהביא קרא דכל מחמצת להיכא דאכל כזית בכדי אכילת פרס ובגמ' (מד.) משמע דכזית בכדי אכילת פרס דברי הכל הוא ואפילו רבנן דלא דרשי כל מודו בכזית בכדי אכילת פרס דלוקה, ועוד תמיהא לן אם יש בו כזית בכדי אכילת פרס למה אינו חייב כרת מי גרע חמץ מכל איסורין שבתורה שמצטרפים בין לכרת בין למלקות אם אכל מהם כזית בכדי אכילת פרס דחשבינן ליה כאלו איסורא בעיניה, וצ"ע

11. מלחמות ה' פסחים ז: (בדפי הרי"ף) "עוד אני אומר" עד "ולכא למימר בעינו"

עוד אני אומר דכיון דקיימא לן כל דבר שיש לו מתירין אפי' באלף לא בטיל אף חמץ בפסח אינו בטל לעולם שהרי תבשיל זה שנתערב בו חמץ ואין אתה אוסרו אלא ליומו היום אסור למחר הוא מותר והוא עצמו בעינו מותר מן התורה ולא קנס רבי שמעון להקל עליו

12. ר"ן פסחים ז: (בדפי הרי"ף) ד"ה ואני

ואני חוכך בטעם זה דאם איתא דרבא כי אמר אסור לאו מטעמיהו דאמוראי קמאי קאמר לא הוה ליה למסתמיה למילתיה ועוד דמאי דאמר דבר שיש לו מתירין אפי' באלף לא בטיל משמע ודאי מדרבנן הוא וכיון דמדרבנן הוי היכי מחמרי' טפי למיגזר שלא במינו אטו מינו בשלמא לרב כיון דס"ל דמין במינו מדאורייתא לא בטיל שייך למיגזר שלא במינו אטו מינו אלא לרבא אמאי ועוד שקרוב הדבר לומר דכיון שחומרא דדבר שיש לו מתירין מדרבנן הוא לא החמירו בה אלא כשהמין בעצמו עתיד להיות נותר אבל כאן שחמץ עצמו אסור אף על פי שתערובתו מותר אפשר שהשוו מדותיהן שלא לדונו בכלל דבר שיש לו מתירין ואף על פי שבעלי סברא זו אמרי דכיון דמדאורייתא לר"ש דבר שיש לו מתירין הוא כשאסרו ר"ש משום קנסא לא בא להקל עליו [אלא להחמיר עליו] לא נהירא לי שאילו היה מה שאנו אומרים אפי' באלף לא בטיל מדאורייתא יפה הם אומרים אבל ודאי משמע דחומרא דרבנן הוא שלא לבטלו מעכשיו כיון שהוא עתיד להיות נותר וכיון שהם אסרוהו לאחר זמנו אין ראוי שיחמיר עליו חומרא זו בתוך זמנו הילכך אפשר האי אסור דקאמר רבא בנותן טעם וכדברי ר"ת ז"ל אלא שיש נוסחאות שגורסי' בפ"ה אסור במשהו כרב אבל מדברי הרב אלפסי ז"ל נראה שאינו מעיקר הגמרא ויש עוד לדקדק בזה וכתבתיו בחדושי' בס"ד

13. מרדכי פסחים סימן תקעג "וכן שמע" עד "כל שכן"

וכן שמע משם רבינו חיים כ"צ דדבר החוזר לאיסורו מאליו כגון חמץ שחוזר לשנה הבאה לאיסורו לא שייך לומר דבר שיש לו מתירין

14. עבודה זרה עג: "זה הכלל מין במינו" עד סוף העמוד

זה הכלל: מין במינו - במשהו, שלא במינו - בנותן טעם. רב ושמואל דאמרי תרוייהו: כל איסורין שבתורה, במינן - במשהו, שלא במינן - בנותן טעם; זה הכלל לאתויי מאי? לאתויי כל איסורין שבתורה. ר' יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו: כל איסורין שבתורה, בין במינן בין שלא במינן - בנותן טעם, חוץ מטבל ויין נסך, במינן - במשהו, ושלא במינן - בנותן טעם וזה הכלל - לאתויי טבל. תניא כוותיה דרב ושמואל, תניא כוותיה דרבי יוחנן ור"ל. תניא כוותיה דרב ושמואל: כל איסורין שבתורה, במינן - במשהו, שלא במינן - בנותן טעם. תניא כוותיה דר' יוחנן ור"ל: כל איסורין שבתורה, בין במינן בין שלא במינן - בנותן טעם, חוץ מטבל ויין נסך, במינן - במשהו, שלא במינן - בנותן טעם. בשלמא יין נסך, משום חומרא דעבודת כוכבים, אלא טבל מ"ט? כהיתירו כך איסורו, דאמר שמואל: חטה אחת פוטרת את הכרי; (ותניא) +מסורת הש"ס: [ותנן] נמי הכי, כמה אמרו: טבל אוסר בכל שהוא? במינו, שלא במינו - בנותן טעם

15. תוס' עבודה זרה עג: ד"ה טבל

טבל מאי טעמא דכהיתירו כך איסורו - מה היתירו במשהו כשמואל דאמר שמואל חטה אחת פוטרת את הכרי וכי היכי דכל שהוא חשוב להיתירו חשוב נמי לאסרו ותימה דהכא משמע דטעמא דטבל במשהו דכהיתירו כך איסורו ובירושלמי קאמר דטעמא משום דטבל יש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפי' באלף לא בטיל כגון טבל ושביעית ומעשר והקדש כשהן במינן אבל שלא במינן בנותן טעם והשתא תרי טעמי ל"ל וי"ל דצריכי תרוייהו דאי ליכא אלא חד טעמא דיש לו מתירין הוי אמינא דוקא היכא דהבעלים בעיר דאז יש לו מתירין שהבעלים יכולים להפריש אבל אי ליכא בעיר אף על גב דיכול לילך במקום שהבעלים שם מ"מ כיון שיש לו טורח והוצאה הוי כשאין לו מתירין כמו שפר"ת בפ' הזהב (ב"מ דף נג. ושם) דלא מיקרי יש לו מתירין אלא בלא טורח ויציאה הלכך אצטריך טעמא דהכא משום דכהיתירו כך איסורו ואי ליכא אלא טעמא דהכא הוי אמינא דלא הוי במשהו אלא טבל גמור דהיתירו במשהו כדשמואל אבל

מעשר ראשון הטבול לתרומת מעשר דהיתירו לא הוי במשהו דהא מעשר מן המעשר בעי אפרושי הוי אמינא דאיסורו לא הוי במשהו לכך אצטריך טעמא דירושלמי דיש לו מתירין

16. מלחמות ה' פסחים ז: (בדפי הרי"ף) "וא"ת אם מפני כן" עד "ומ"ש בספר הזה"

וא"ת אם מפני כן במינו יהא אסור במשהו אבל שלא במינו עד שיהא בו בנותן טעם שהרי כל דבר שיש לו מתירין שלא במינו בטל כדתנן בפרק הנודר מן המבושל שהנודר מן הדבר ונתערב באחר אם יש בו בנותן טעם אסור ונדרים דבר שיש לו מתירין הן כדאיתא בפ' הנודר מן הירק ומפורש שם עוד בירושלמי זה הכלל היה ר"ש אומר משום רבי יהושע כל דבר שיש לו מתירין כגון טבל ומעשר שני והקדש וחדש לא נתנו בהן חכמים שיעור אלא מין במינו כל שהוא ושלא במינו בנותן טעם יש להשיב רבא גזר בחמץ בזמנו שלא במינו אטו מינו כרב וא"ת והא רבי יוחנן סבר לאחר זמנו מותר כר"ש ובזמנו אינו אוסר במשהו יש להשיב אמר לך ר' יוחנן פליגי רבנן עליה דר' שמעון דאמר במס' שביעית בברייתא ואיתא בנדרים כל דבר שיש לו מתירין כגון הטבל ומעשר שני וחדש לא נתנו בו חכמים שיעור ואנא דאמרי כרבנן תדע דהא אמר רבי יוחנן כל איסורין שבתורה בין במינו בין שלא במינו בנותן טעם חוץ מטבל ויין נסך והא טבל דבר שיש לו מתירין הוא ולא להוציא מן הכלל כיוצא בו ותניא נמי כרבי יוחנן בפ' השוכר במס' ע"ג אבל אנן מכיון דקי"ל כל דבר שיש לו מתירין במינו אפילו באלף לא בטיל א"א לנו לומר בתערובות חמץ בפסח שיהא בטל לעולם במינו וכיון שהשווה רבא שאינו מינו למינו למדנו שכולן במשהו

17. רא"ש פסחים ב:ה "וחמץ משש שעות ולמעלה" עד "ודין תערובות חמץ"

וחמץ משש שעות ולמעלה אף על פי שלוקין עליו מן התורה כיון שאין בו כרת הרי הוא כשאר איסורין ובטל בששים ומותר אף בפסח כיון שנתבטל קודם הפסח

18. שלחן ערוך ורמ"א אורח חיים תמז:ב וביאור הלכה שם ד"ה חמץ שנתערב

חמץ שנתערב משש שעות (ולמעלה) עד הלילה, אינו אוסר במשהו אלא דינו כשאר איסורין. (ונותן טעם לפגם נמי שרי) (ד"ע אליבא דכ"ע)

ביאור הלכה שם

חמץ שנתערב וכו' כשאר איסורין - מדסתם המחבר משמע דאפילו במינו נמי דינו הכי דסגי בששים ולא מקרי חמץ דבר שיש לו מתירין מטעם דלשנה הבאה חוזר ונאסר וכדעה הראשונה שהובא ביו"ד ס"ס ק"ב בהג"ה עיין שם וכן פסק בת"ח ובספר אפי רב רבבי ודלא כמ"ש הש"ך שם סקי"ג דהמחבר יהיה קאי רק אשאינו מינו [א"ר] וכן סתם הלבוש כאן ומ"א בסק"מ וכ"כ הגר"א ביו"ד שם דהמחבר סתם כאן כדעה ראשונה שם דחמץ לא מקרי דבר שיש לו מתירין

19. שלחן ערוך ורמ"א אורח חיים תמז:ד מתחילת דבריהם עד "ומיהו בדבר יבש"

אם נתערב החמץ קודם הפסח ונתבטל בס', אינו חוזר ונעור בפסח לאסור במשהו, ויש חולקים. הגה: ונוהגין כסברא הראשונה בכל תערובות שהוא לח בלח

20. רא"ש עבודה זרה ה:ו "י"א דכל איסורין שהן במשהו" עד "ומביאים סעד לדבריהם", "ולא נהירא" עד "ועוד עיקר טעמא"

י"א דכל איסורין שהן במשהו לא אמר בהן דנותן טעם לפגם מותר**. דהא אין לך בטול טעם יותר ממהו באלף אפ"ה אסרו רחמנא וה"ה נמי נותן טעם לפגם

ולא נהירא דנהי דהחמירה בהן תורה לאוסרם במשהו מ"מ יש שם איסור עליהן. אבל כשהוא פגום פקע איסורו כדילפינן מנבילה (לקמן דף סז ב)